

R E G I S T E R
der
C A P I T T E L E N

Van het Derde Deel der Genees-konste, genaemt
de Heel-konst, handelende op het

Eerste Deel

Van het Lof der Heel-konst. Fol: 1

Cap.

1. Van enckele en gemenghde Heel-middelen die satel en krachtig wirkelen, oock die pijn verdooven, aenmerckingh op haer voorſichtigh gelynyck. 10
2. Van enckele en gemengde terugh-dryvende Heel-middelen, en maniere om die te gebrycken. 11
3. Van plackende en toeklevende Heel-middelen. 15
4. Van pijn-stillende middelen door versachtinge. 21
5. —— verdovinge. 22
6. Van versachtende, ontdoende, lucht-gevende en vertevende middelen. 23
7. Van verdunende Heel-middelen. 27
8. Van verteerende Heel-middelen. 29
9. Van treckende Heel-middelen. 30
10. Van verteerende en verflindende middelen, oock blaertreckende, als Spaense Vliegen, Koppen, Fontanellen, Setons. 32
11. Van rijpende en eten-makende Heel-middelen. 33
12. Van stuyverende en afvogende middelen drie soorten, sachte, die allein de etter in de doorgebraken geswellen afferaffen en stuyveren, middelmatige, die oock de dicke vnylighet in verwuynde sweringen wecken; sterkke, die de harde hant en sertelijck afdoen. 34
13. Van bloedt-stelpende Heel-middelen, sommige wyt aer^t en gemastigtheyt, andere door tooplaken, enige door branden, los door der handen werck 't bloeds gestelppt wordt. 37
14. Van toehelende middelen. 39
15. Van vleesch-makende Heel-middelen. 42
16. Van vel-makende Heel-middelen. 43
17. Van af-stendende middelen. 44
18. Van kofst-makende en brandende middelen. 44
19. Van verbrandheyt Heel-middelen, om den brande te verkoelen, wyt te trekken, pijn te stillen, het opwerpen van blaeren te beletten, eyndelijck oock om te versachten en genezen. 46

Het tweede Deel, Eerste Boeck.

Cap.

1. Van de beschrijvinge der uytwendige deelen. 49
2. Van de Spieren, haeru naem, aer^t, gebrynyck. 52

3. Van byfondre omvangende deelen, als 't Hayr, &c. 53
4. Van de Adren, haer wesen, eygenlych, oorspronck, Klap-vlierjens, t'samen-voegingh en gemeynschap met de Slaghs-adren, gebrynyck, onderjcheyt, verdeelingen en ken-tecken. 57
5. Van de Slagh-adren, haer beschrijvinge, oorspronck, wesen, legerplaets, loop, gebrynyck: oorsaek van't klappen, ofte den Puls, verdeelinge van de grote Slag-adren. 64
6. Van de Zennewen haer bepalinge, wesen, sloff, oorspronck, gebrynyck, onderjcheyt, los sy uyt het Rugge-morgh spruyten, &c. 67

Het tweede Boeck.

Cap.

1. Van de verbrantheit door de Son, ken-tecken, &c. 73
2. —— Vier en andere oorsaeken. 73
3. Van de Sproaten haer oorsaeken, teycken, genesinge. 76
4. Van geswelt in't gemeen, oorsaeken, &c. 77
5. Van bloedt-geswelt, oorsaeken, tecken, &c. 84
6. Van vleesch-geswelt, swartlyvyngheit, oorsaeken. 87
7. Van Beescm ofte holligheit, naem, oorsaek, &c. 89
8. Van Eijfel of loopen gat, oorsaeken, &c. 90
9. Van de Rose, oorsaeken, tecken, genesinge. 94
10. Van springent Vuur, oorsaeken, &c. 96
11. Van den Hayr-worm. 96
12. Van Kuewl geswelt. 97
13. Van Hart geswelt. 98
14. Van de Cancker. 99
15. Van de Reutuvia, ofte Vyf. 102
16. Van 't Water-hoest. 104
17. Van sweringe in't gemeen, en verscheydenheit van een wonde, plaetje, oorsaeken, &c. 105
18. Van sweringe met ongenatigtheyt, als hitte, 111
19. —— Toevloeyende vochtigheit. 113
20. Van veruyerde, verrotte, in-stende en voortloopende swerringe, haer oorsaeken, &c. 114
21. Van quæstardige en qualick toefluytende swerringe, voorbeeldt in een gebeel langdauerliche swerringe in den neus. 114
22. Van sweringe met uytgelspannen Adren, ofte Krampader, plaetje, &c. 116
23. Sweringe met gedriote, ofte Luys-siekte. 118
24. Van Wemen, oorsaeken, &c. 120
25. Van Wratten en Exter-oogen. 121
26. Van Horrens, haer underscheyt, &c. 122

003

Fol:

Het

Register der Capittelen.

Het derde Boeck.

Cap.

1. *Van Wondens ontheyt, gemeenheit, namen, beschryvinge, verscheydenheit, oorsaken, teekenen, genysinge.* 127
2. *Hoe en op wat grond een Genees-meester den Rechter sal bericht doen, of de geuerstemoedtsaekelyk van die wonden geschorven is.* 134
3. *Ostre, by aldien het lyc van den nedergestagene als yemand daer by quam, begon te bloeden, de selve daerom soude te houden zyn voor handt-dadigh van die Manslag.* 135
4. *Dat vereyfcht wort tot het verbandt der wonden, welch te nemen't gene tegen de naturen in de selve steecke, en te beletten dat'er niet van nieuws in en komt, bloede te helpen, maniere van heelen, etter maken, het deel in begumage gestalte te behouden, &c.* 137
5. *Vreemde genysinge van wonden in afwesen en sonder verbinden door Wapen-salve, &c. Redenen daer van.* 139
6. *Genysinge door tooverij by de Ouden ghebruyckelyk, met enige versen te singen, door belescn, wije-water, &c.* 141

Fol:	7. Hoe sommige voor alle steecken en schooten gehart zijn, yte-
konste dicken doodelijk, verruoecht, tegen-midde-
len.	142
	8. Wonden met pletteringe, oorsaecken, &c.	143
	9. Van geschote wonden, sonder sennij of brandt. Begin en
oorspronck van 't Buspoeder en geschat.	144
	10. Van vergifte wonden, oorsaecken, &c.	151
	11. Van Kuws-vuurs benaminge, oorsaecken, &c.	153

Het vierde Boeck.

Cap.

Fol:	1. <i>Noedsaekelykheit van de kennisse der beenderen, be-
schryvinge, gematigheit, stoffe, ghebruyck, verdee-
linge, &c.</i> 158
	2. <i>Van de Hooft-beenderen en hare verdelinge.</i> 160
	3. <i>Van den Romps verdelinge.</i> 167
	4. <i>Van de verdelinge der armen en beenen.</i> 171
	5. <i>Van de t' Jamey voeginge der beenderen, Ontledinge, oor-
saeken, teekenen, genesinge.</i> 180
	6. <i>Van Ontledinge met toevallen als pijn, &c.</i> 182
	7. <i>Van gebroke beenderen, beschryvinge, &c.</i> 183
	8. <i>Van been-bruch met quetsinge in 't vleesch.</i> 187

A E N.